

متن پرسش

باسلام ۱. اینکه شما سر وجود بحث می کنید و می فرمایید انسان فقط هست می خواستم ببینم در کل نظام هستی یک وجود است یا نه انسان یک وجود دارد خدایک وجود دارد و...؟ ۲. سهروردی قائل به اصالت نور است و می گوید وجود اعتباری است و خود وجود هم ظهور است این یعنی چه؟ ۳. آیا ائمه (علیهم السلام) به مرگ اخترامی شهید می شوند؟ ۴. در روایتی از امام رضا (علیه السلام) داریم که بهشت و جهنم هم اکنون خلق شده اند این روایت چگونه با فرمایش شما جمع می شود که فرمودید بهشت و جهنم ایجاد شده قلب انسان است ما که هنوز آن دنیا نرفتیم تا اعمال ما ظهور بشود؟ ۵. بنده کتابهای خویشتن و معاد با صوت و برهان صدیقین را کار کردم حالا می خواهم وارد فلسفه شوم به نظر شما قبل از بدایه الحکمه فلسفه مقدماتی آقای عبودیت و آموزش فلسفه آقای مصباح را بخوانم یانه؟ ۶. بسیج حوزه علمیه ما یک کاری را شروع کرده که بر روی تابلوی اعلانات بسیج هر هفته روزنامه کیهان و هفته نامه نه دی و پرتو را و مباحثی پیرامون نقد آقای هاشمی می زند و این کار بامخالفت بعضی از اساتید و طلاب قرار می گیرد حال سؤال اینجاست: آیا کنار این روزنامه ها روزنامه جمهوری و برخی از روزنامه های اصلاح طلب را بزنند یا نه؟ ۲. اصل این کا از ریشه خوب است یانه

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- این را باید در مباحث برهان صدیقین دنبال کنید زیرا وقتی وجود تشکیکی شد که دیگر وجودهای متباین معنا ندارد ۲- شاید جواب همین سؤال را نیز در مباحث برهان صدیقین بتوانید بیابید چون در آنجا عرض می شود اصالت ماهیتی که امثال سهروردی و میرداماد معتقدند مغایرتی با اصالت وجود صدراپی ندارد. اصالت وجود صدرا مقابل اصالت ماهیتی که نظر به صورت اشیاء در علم خدا دارد نیست ۳- ائمه «علیهم السلام» از اول کامل اند و وظیفه آن ها حفظ عصمت است، پس برای آن ها مرگ اخترامی به آن معنا که نفس آن ها هنوز نیاز به بدن داشته باشد معنا نمی دهد ۴- در کتاب معاد مفصلاً در این مورد بحث شده. چرا که وجود مراتب عالی مقدم بر مراتب دانی است ولی انسان باید به آنجا برسد و در آن حال از آن مرتبه از وجود عالی می تواند بهشت و جهنم خود را برای خود ایجاد کند که مفصل آن را باید در مباحث معاد دنبال کنید ۵- شاید بدایة الحکمه و نهاية الحکمه جواب گو باشند ۶- خوب است که طلاب در جریان زمانه‌ی خود در حدّ کلی باشند و به نظرم باید نگاه و جریان مقابل کیهان هم در میان باشد تا طلاب خودشان فکر کنند. موفق باشید